

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
30. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 27.09.2004.godine sa početkom rada u 12,15 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
GORAN MILOJEVIĆ

Poštovani delegati, poštovani gosti, predstavnici sredstava javnog informisanja, pozdravljam vas i otvaram 30. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Molim vas da vaše kartice ubacite ovdje.

Na sjednici je prisutno 13 delegata, od toga 4 iz reda Bošnjačkog naroda, 4 iz reda Hrvatskog naroda i 5 iz reda Srpskog naroda.

Dakle delegati Tomislav Limov i gospodin Halid Genjac su opravdali izostanak sozbirom da su spriječeni da budu na današnjoj sjednici.

Za 30. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predlažem sljedeći dopunjeni

Dnevni red

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Zapisnik sa 28. i 29. sjednice Doma naroda,
3. Izvještaj Zajedničke komisije o usaglašavanju teksta Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine,
4. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji za 2002. godinu,
5. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o osnivanju Savjeta za carinsku saradnju,
6. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o izmjenama Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save,
7. Prijedlog zaključak Kolegijuma Doma naroda.

Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda.
Kolega Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Evo ja želim gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, koristim priliku da vas pozdravim i da se začudim nad činjenicom da danas ovdje nemamo predstavnike Vijeća ministara.

Mislim da bi bilo dobro da prekinemo ovu sjednicu i da ne radim. Mislim da je krajnje nedopustiv način i nedopustiv odnos izvršne vlasti prema ovom uvaženom domu. Tražim pauzu od 5 minuta da o tome raspravimo.

GORAN MILOJEVIĆ

Pauza 5 minuta.

/PAUZA/

Nastavljamo 30. sjednicu. Gospodine Čengiću hoćete predložiti.

HASAN ČENGIĆ

Ništa, ja sam samo htio da kažem, sobzirom da se nije niko pojavio od predstavnika predlagača ovih današnjih dokumenata o kojima se trebamo izjašnjavati da predložim Kolegiju da odluči o tome.

Mislim da je najnormalnije da dadnemo 30 minuta roka da se predstavnik predlagača pojavi, ako se ne pojavi, onda da ovu sjednicu prekinemo i da vi zakažete kao Kolegij drugi termin za nastavak sjednice.

Želim vas samo podsjetiti da na dnevnom redu naše današnje sjednice se nalaze i sporazumi koji govore o obavezama Bosne i Hercegovine, odnosno o finansijskoj suradnji između Bosne i Hercegovine i Njemačke u kojoj postoje neke vrlo jasne obaveze i sa jedne i sa druge strane. Da bismo mogli odlučivati, vjerovatno ćemo svi željeti da čujemo neke informacije i podatke o tome šta se kada događalo, jer npr. sredstva je trebalo povući u 2002. godini, a Ugovor o povlačenju tih sredstava je potpisan u 2004. godini. Ja nisam pravnik, nisam ni ekonomista, ali baš toliko ne mogu da razumijem bez obrazloženja. Mislim da će biti potrebno da nam Vijeće ministara koje je u toku sa tim činjenicama dadne potrebna objašnjenja kako bismo mogli donositi odluke.

U tom smislu predlažem dakle da Kolegij odluči o tome i dadne rok za Vijeće ministara da se pojave i ako se nep ojave onda da prekinemo sjednicu dok i zakažemo nastavak kada Vijeće ministara bude prisutno. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću.

Evo ja ovdje imam izvještaj komisije u kom se predlaže dakle da Parlamentarna skupština donese odluku o davanju saglasnosti na ratifikaciju. Ovo su sada neki novi momenti, znači trebali bi praktično novi izvještaj komisije.

HASAN ČENGIĆ

Ja se izvinjavam za repliku. Ja dakle nisam siguran da li će trebati novi izvještaj komisije. Ali za mene kao člana Doma, a nisam član te komisije, ja imam dileme i pitanja.

Oprostite, ako je neko trebao povući novac do kraja 2002. godine i ako ne povuče, taj novac više ne može potrošiti.

U sporazumu se ne vidi za koje projekte tačno. Ne vidi se da li je novac povučen. Da li je povučen u cijelosti ili nije. Na koji način je utrošen, a to sve predviđa sporazum kao obavezu. Ugovor koji je potpisan 2004. godine, oprostite, ja moram zatražiti određena obrazloženja. Mislim kako je moguće da je sredstva trebalo povući u 2002. godini, a da je u četvrtom mjesecu potpisan ugovor ove godin, naime, potpisan taj sporazum. Tako piše u dokumentu koji sam ja dobio. Možda je neka štamparska greška. Ja se izvinjavam. Čak i ako jeste, opet moram dobiti obrazloženje. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Dajem riječ kolegi Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, štovani gosti, novinari, ja pokušavam dati jedan svoj mali doprinos da pokušamo ovo riješiti. Slažem se u potpunosti i pridružujem se svim onima koji smatraju da je neprikladno i nedopustivo da na sjednicama nemamo predstavnika predlagača, jer očito ima potreba za njihovo prisustvo i za davanje određenih pojašnjenja.

Međutim, evo kako ovog puta gospodin Hasan Čengić ima primjedbu, onda bih ja samo volio da je evo i ovim dokumentima, odnosno izvještajima koje je gospodin Čengić potpisao u ime komisije, barem konstatirana rezerva, ili činjenica da nije bilo kvalitetnih obrazloženja. I.

HASAN ČENGIĆ

Nije to moja komisija, to je Komisija za finansije.

VELIMIR JUKIĆ

Pardon, jeste, jeste. Dakle, ja mislim da ako nadležna komisija smatra da su ovi argumenti valjani, onda i ona treba svoje, svoj izvještaj dopuniti, ili ako misli da je, pazite, trebalo bi znači usuglasiti stav komisije i evo ovog ovdje zahtjeva po pitanju

neophodnosti nazočnosti predstavnika predlagača kod ovih točaka, jer drugačije nećemo moći rješavati.

Naravno da se mi pozivamo svi na naš jedan zaključak sa početka našeg rada u ovom mandatu gdje smo rekli da inzistiramo da bude predstavnik predlagača prisutan u svim sjednicama kada je to potrebno, a to je uvijek kada je predmet upućen u ime jedne institucije, da predstavnik te institucije bude na sjednici da zaduži sve, potrebna eventualna pitanja.

Mislim da bi bilo dobro da se o ovome sa nadležnom komisijom iskonsultiramo. Ukoliko oni smatraju da nema uvjeta za razmatranje ovih materijala, odnosno točaka, ja bih rabio njihov stav. Dakle to je moje mišljenje. Zahvaljujem se.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala gospodinu Jukiću. Gospodin Čengić

HASAN ČENGIĆ

Ne bih želio da ovo ispadne kao neka polemika, ali dopustite mi samo da podsjetim da su u vezi sa današnjim dnevnim redom predviđene tri tačke u nadležnosti dvije različite komisije. Dakle ova tačka dnevnog reda o Sporazumu sa Njemačkom je u nadležnosti Administrativno-finansijske ili finansijsko-administrativne komisije, a druge dvije tačke su u nadležnosti Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku.

Mi smo na današnjoj sjednici razmatrali dva pitanja iz naše nadležnosti, međutim bez prisustva predstavnika predlagača, što smo konstatirali i za što smo pripremili, povodom čega smo zauzeli stav i pripremili jedan dopis Kolegiju Doma oko toga. Dakle mi smo mislili da je to pod navodnicima mala greška da gospoda, da su oni tako značajni da ne mogu da se spuste na nivo jedne parlamentarne komisije. Međutim sada vidim da to nije formalna greška, nego da je očito nekakav stav, je li novi ili ne znam kakav, pa se ne pojavljuju na sjednici Doma.

Prema tome, ne može jedna komisija o tome odlučivati. Ja zato predlažem uvaženom Kolegiju da razmotrite ovo pitanje, vi kao Kolegij i da odlučite oko toga. A pitanje je vrlo jednostavno – osim sjednica na kojima bi ovaj dom razmatrao isključivo pitanja funkcioniranja Doma, ili Parlamentarne skupštine, dakle isključivo i to ne vezano za finansijsko funkcioniranje, na svim drugim sjednicama predstavnici Vijeća ministara moraju biti prisutni. Ja uopće ne razumijem šta radimo mi, a šta radi Vijeće ministara ako mi ovdje zasjedamo, a Vijeće ministara nema potrebe da bude prisutno i da bude obaviješteno o tome šta mi radimo. Mislim ja uopće ne razumijem taj način, taj pristup tog funkcioniranja. Iz tog razloga mislim da je ovo principijelno pitanje oko koga se zaista moramo jednom odlučiti i odrediti. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću. Kolega Vinko Radovanović.

VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo,

Gospodin Čengić je, upravo ono rekao što sam ja htio da kažem. Mislim da je ovo prilika da principijelno riješimo neke stvari, ne vezano za predstavnika predlagača određenu tačku dnevnog reda na današnju sjednicu. Mislim da bi mi sa ove sjednice danas trebali da uputimo jedan zahtjev, u formi zaključka Savjetu ministara i da tražimo od njih da ubuduće na svim sjednicama prisustvuju predstavnici Savjeta ministara, odnosno ministarstava, bez obzira da li imaju tačke dnevnog reda na toj sjednici ili ne.

Znači, ne vezano za tačku dnevnog reda. Moje mišljenje predstavnici Savjeta ministara treba da budu tu i da budu upoznati sa cjelokupnom situacijom, a ne samo sa onim što se dešava u njihovom ministarstvu. Možda je ovo danas prilika da jednim zaključkom to tražimo od Savjeta ministara. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala kolegi Radovanoviću. Gospodin Mustafa Pamuk.

MUSTAFA PAMUK

Ja se moram ovdje izvinuti i moram reći gospodinu Radovanoviću da postoje takvi zaključci ovog doma i da se takvi zaključci i takva pisma odlazila do Vijeća ministara.

Ja, također, moram reći da sam na nekoliko sastanaka, na kojima sam učestvovao u nekim raspravama sa Vijećem ministara, podvukao potrebu da predstavnici Vijeća ministara, odnosno ministri ili njihovi pomoćnici moraju biti na sjednici Doma, posebno u onim momentima, kad se raspravljaju projekti iz njihovog ministarstva, jer vrlo često postoji potreba da se stvari pojasne, da se neke stvari bolje razmotre. Međutim, Vijeće ministara, evo, kako vidite već duže vremena se oglašuje o naše zahtjeve i ja sam osoba, koja misli da Vijeće ministara, moramo vrlo ozbiljno ukoriti i kazati da ovako više ne može. Kazati Vijeću ministara jasno i glasno, da mora to da radi ili će ovaj dom posegnuti za malo rigoroznijim odlukama, pa ćemo postaviti pitanje i povjerenja ministrima, pa ćemo postaviti pitanje i povjerenja rada cjelokupnog Vijeća ministara. To je moj prijedlog. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala gospodinu Pamuku. Nade Radović, pa dr Hilmo.

NADE RADOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo,

Samo da pojasnim komisija, Administrativno finansijska komisija je razmatrala ovaj sporazum i saslušala je obrazloženje Ministarstva za finansije, dakle, razloge sporazuma i jednoglasno ga je prihvatila. Prema tome, ne moj da steknem predstavu da imamo dilema oko toga. Ovdje je principijelno pitanje prisustva predstavnika, što je

normalno i logično ovom domu Savjeta ministara. I, mislim da je dobro da damo im jasnu poruku, da ubuduće ne samo ovaj sporazum, ne samo ove zakone, koji su danas, nego ubuduće bi bilo normalno i logično, ovo što je rekao gospodin Čengić, da budu porisutni predstavnici Svjeta ministara i oni ljudi koji su mjerodavni, u materiji su da obrazlože ili zakone ili odluke. Toliko.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala kolegi Radoviću. Gospodin Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, gosti

Sa svoje strane ja bih, uvažavajući razloge za ovu raspravu, ja bih predložio da mi se ponašamo ili pokušamo se ponijeti, da kažem, sasvim određeno, da se ne bavimo više ovim načelnim pitanjima i da razmatramo u skladu sa, da se zapravo odredimo prema dnevnom redu i da razmatramo svaku pojedinačnu tačku, primjerenu zahtjevima, koje ona uključuje. Ako zaključimo da ćemo na drugoj tački, pa neko od delegata ima primjedbe na izvještaj komisije ili ako ima pitanja, a mi ne možemo biti sigurni da komisija može biti odvjetnik ili dadvokat Vijeća ministara i ako je nezadovoljan time, naravno da ćemo tu tačku, možemo je ili odbiti ili vratiti Vijeću ministara da je razmatramo onda kada ćemo moći dobiti punovažne odgovore.

Dakle, predlažem da se odredimo prema dnevnom redu, da prihvatimo predloženi dnevni red, a da saku tačku zasebno razmatramo i da se prema svakoj tački odredimo, na način da možda ćemo prihvatiti stav komisije, bez pitanja, možda će biti pitanja, evo, čuli smo i možemo ih očekivati. Ako budu, očigledno komisija ne može zastupati predlagača u ovom slučaju konvencije i konvenciju ćemo ili odbiti ili vratiti predlagaču. Zato ja, dakle, predlažem, da se odredimo prema dnevnom redu, da ne dovodimo u pitanje cijeli dnevni red, zbog dvije ili tri tačke, koje jesu najvažniji, da kažem, dio današnjeg rada našeg doma, ali da rješavamo tačku po tačku, pa šta budemo mogli riješiti riješit ćemo, što ne budemo riješili to ćemo vratiti predlagaču. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Neimarliji. Kolega Filipović, pa kolega Brka.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa za riječ. Ja pozdravljam sve nazočne u sali,

Ja u načelu iz dna duše pozdravljam i prihvaćam primjedbe svakog zastupnika, koji ovdje želi imati kad se raspravlja određene točke dnevnog reda ovlaštene predlagatelje i u načelu da mi imamo po našem poslovniku predviđeno, da nam Vijeće ministara, dakle, kao izvršna vlast ove države, prati rad sjednica Parlamenta, pa i našeg doma. Ali, imam jedan mali otklon u odnosu na prijedlog da, ukoliko danas ovdje nema nikog iz Vijeća ministara, mi prekinemo rad u odnosu na predloženi dnevni red. Zašto? Molim vas lijepo. Ni jedna tačka dnevnog reda danas nije, od strane ovlaštenog predlagatelja, a da je to Vijeće ministara. Mi imamo po našem poslovniku člankom 139.c.

predviđeno da peko svoga predstavnika je, Vijeće ministara dužno pratiti rad ovog doma. Dužno je pratiti, ali tu dužnost mu ne bih stavio u obvezu prema ovom poslovniku, posebno danas i za ovaj dnevni red, jer su u pitanju materijali iz nadležnosti da kažem vanjske politike, koja je u nadležnosti Predsjedništva BiH, predlagatelj svih ovih točaka dnevnog reda je, prije rasprave na mjerodavnim komisijama ovog doma bilo Predsjedništvo, a ne Vijeće ministara. Ja zbog toga mislim ne bih uzeo za grijeh i ne bih uzeo sada, ne bih bio zagovornik da mi danas prekinemo rad, zbog toga što mi nemamo nikog ovdje iz Vijeća ministara, budući i da jesu ovdje i da je cijela Vlada ovdje, a ne znam da li bismo sad i u odnosu na ove okolnosti o kojima je govorio gospodin Člengiđ principijelno, dakle, principijelno, uvijek može pitati neko od zastupnika, bez obzira o kom međunarodno pravnom aktu je riječ. Mi ovdje trebamo dati samo suglasnost da se ovi akti po točkama poredani po dnevnom redu, dati suglasnost na ratifikaciju i ništa više. Neka daljnja naša želja za nešto više saznamo bi svakako dobro došla da sjede ovdje gospoda iz Vijeća ministara, ali molim lijepo, nema ih. Ovlašteni predlagatelj i potpisnik akata koji su na dnevnom redu je Predsjedništvo, nije Vijeće ministara. Zbog toga držim, dakle, primjedbu načelno da, pratiti rad Doma od strane Vijeća ministara, onako kako je to Poslovnikom predviđeno, poštovati Poslovnik po kom Dom radi da, ali danas ne odlagati raspravu o predloženom dnevnom redu, zato što nema nitko iz Vijeća ministara. Hvala lijepa.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Filipoviću. Gospodin Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedavajući,

Ja ću pokušati biti vrlo kratak i hoću da kažem ono što smo mi danas govorili na komisiji, jer nam se desila ista stvar da nikog nije bilo na komisiji, ali ono smo poslije govorili šta treba predložiti šta treba uraditi? Pa je bilo prijedloga da napišemo pismo jedno drugo Predsjedništvu, pa Vladi, onda smo zaključili da napišemo pismo našem kolegiju, koji će poduzeti, imamo tamo tri zaključka, koja ćete vi dobiti pismeno.

Međutim, ja hoću principijelno nešto da kažem. Dok god mi jednu sjednicu ne odgodimo zbog toga što nema predlagača, nema ih ni iz Predsjedništva, nema nikoga, nema ni iz Vlade, ovo će se dešavati nama. Ovo se dešva godinu i po dana. Nisam, aposlutno, ni za kakvo pisanje pisama. Pisali smo ih koliko god hoćete. Pisali ne pisali, niko ih ne uvažava. Ja msilim da treba nešto konkretno uraditi ili prekinuti sjednicu ili da Kolegij ovdje nama kaže mi ćemo sa njima razgovarati, pa ćemo vas izvijestiti šta je bilo na usmenom razgovoru sa Vijećem ministara, sa Predsjedništvom, pa da znamo šta je. Bogati nemojte pisati više ni jedno pismo. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala kolegi Brki. Gospodin Čengiđ.

HASAN ČENGIĆ

Kad bih iprihvatio argumente koje je gospodin Ilija Filipović iznio, očito u namjeri da očuvamo naš rad i da uradimo što je moguće. Dakle, po mojoj ocjeni i dalje ostaje da je samo tačka 2. i 3. moguća bez Vijeća ministara, posebno tačka 3. je po mom mišljenju važna, zaista.

Međutim, uz ovo pitanje principijelnog odnosa između Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara, odnosno odnosa Vijeća ministara prema sjednicama doma, dopustite mi samo da podsjetim sve kolege, vjerujem da to znaju, ali, evo, da vam kažem. Broj akta poslan iz Doma naroda 025016730/04. od 21.9. kaže. U skladu sa članom 141., a u vezi sa članom 139.c. Poslovnika Doma naroda, obavještavamo vas da je za ponedjeljak 27.9.2004. s početkom u 12 sati, zakazana 30. sjednica Doma. Molimo vas da obavijestite članove Vijeća ministara o održavanju 30. sjednice Doma, to je broj 1.

I, broj 2. Ako pogledamo prijedlog zaključaka, koje uvaženi Kolegij predlaže kao dopunu dnevnog reda, ti se zaključci odnose na ravno pet zakona. Za tih pet zakona predlađač je Vijeće ministara.

S druge strane, mi imamo dopis Predsjedništva BiH od 16. septembra 2004. godine, gdje u tački 2. Predsjedništvo kaže, zadužuje se Savjet ministara da u dogovoru sa OHR-om otkloni određene pravne i tehničke nejasnoće, imajući u vidu i primjedbe Suda BiH i dostavi Predsjedništvu prečišćeni tekst zakona na usvajanje.

Dakle, da li je to uradilo Vijeće ministara. Možda vi imate neki dopis, koji je, ja kao poslanik nemam. Ja sada hoću da razumijem, posebno da pitam mog uvaženog kolegu Filipovića, koji je uz sve ostalo i izvrstan pravnik, je li on stvarno misli i poslije ovoga, ako ćemo danas raspravljati i o ovom vašem zaključku, je li on stvarno misli da nama ne treba Vijeće ministara, ja mislim da treba. Oprostite. Iz tog razloga, predlažem da se vi kao Kolegij povučete i odlučite o tome šta dalje činiti. Čuli ste, ja mislim, dovoljno argumenata i na jednoj i na drugoj strani. Kad bi bilo samo pitanje principijelnog odnosa bilo bi dovoljno. A, ako idemo u operativu, onda ćemo uraditi sledeće. Ako ne odlučite sad, onda ćemo kod svake tačke imati ponovo istu ovu raspravu. Ponavljam, smatram da je važno da radimo, smatram i da je važno da donosimo odluke, ali isto tako smatram da odluke možemo donositi samo ako imamo kvalitetne informacije. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću. Kolega Filipović. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo za riječ. Na izvjestan način me prozvao gospodin Čengić. Ja ću reći vrlo kratko. Ovaj zaključak koji ste vi kao Kolegij predložili je zaključak koji se odnosi na budući rad Ustavno-pravne komisije kao nadležne o setu ovih zakona koje je spomenuo gospodin Čengić.

Ja kao član Ustavno-pravne komisije i njen predsjedatelj i te kako mislim da u odnosu na ovaj sporazum i citiranu točku 2. akta Predsjedništva upućenog prema Vijeću ministara u odnosu na sporazum koji je temelj za set ovih zakona koje bi mi trebali razmatrati kao mjerodavna i nadležna komisija kada se dogovorimo, možda u terminu koji ste vi predložili ili u drugom nekom terminu i i te kako mislim da je tada nazočnost članova iz Vijeća ministara nužna, ne na Domu, nego na sjednici Ustavno-pravne komisije kada mi budemo. Mi je nećemo održati ukoliko ne bude nitko iz Vijeća ministara. To vam ja jamčim kao predsjedatelj Ustavno-pravne komisije, jer se radi o izuzetno bitnim, svaki je zakon bitan, a ovaj izuzetno, izuzetno bitan, jer dira u neke, dira u neke principe koje mi do sada nismo imali i žele se inauguirati u pravosudni sustav ove države. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala lijepo gospodine Filipoviću.
Da li se još neko javlja za riječ?

Pauza 15 minuta Kolegiju da se usaglasi.

/PAUZA/

Kolege delegati, poštovani predstavnici sredstava javnog informisanja, dragi gosti nastavljam.

Kolegijum je na ovoj pauzi koju smo imali se usaglasio da nastavimo dakle sa radom današnjim, sa današnjom sjednicom i ja ću sada dati na glasanje ovaj dnevni red.

Otvaram glasanje o dnevnom redu.
U redu možete glasati.

Dakle jednoglasno je usvojen dnevni red svih prisutnih 13 delegata je glasalo za.

Prelazimo dakle na prvu tačku dnevnog reda

Ad.1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Odgovor na delegatsko pitanje dobio je Hilmo Neimarlija. Da li je kolega Neimarlija zadovoljan odgovorom?

Možda malo pojašnjenje. Na prošloj sjednici ste vi dobili taj odgovor, pa niste bili prisutni u prvom dijelu sjednice, jer ste kasnili zbog saobraćajnih problema. Dakle sada nemate tog odgovora kod sebe. U redu.

Da ostavimo za sljedeću sjednicu da se izjasnite jel. Dobro.

Ima li novih delegatskih pitanja?
Vinko Radovanović. Izvolite.

VINKO RADOVANOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Uz ovo moje pitanje idu i dvije dileme.
Prva dilema je da li da uopšte postavim pitanje, jer prije dva mjeseca sam postavio dva pitanja i do danas još nisam dobio odgovor.

A druga dilema, što se tiče ovog pitanja je ustvari na koga da naslovimo ovo pitanje, pa sam ga ja naslovio na Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, Savjet ministara, OHR-a i Ustavni sud. O čemu se radi?

Moje pitanje je – Da li smo mi u Bosni i Hercegovini, pored parlamenata i Visokog predstavnika kao dva zakonodavna organa dobili i treći zakonodavni organ u Ustavnom sudu?

Naime, o čemu se radi. Posljednja odluka Ustavnog suda je ustvari zakonodavna odluka i to je Zakon o izmjeni Zakona o teritorijalnoj organizaciji u Republici Srpskoj.

Drugo pitanje koje je vezano za ovo pitanje je – Ko ustvari u Bosni i Hercegovini ocjenjuje ustavnost odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine? Može se desiti da odluka Ustavnog suda bude neustavna i ko je taj ko može da ocjeni tu odluku? Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Radovanoviću.

On je našao uporište ovdje u članu 122. da može se, pitanja se izuzetno delegati mogu postaviti pitanja u pisanoj formi u vezi sa specifičnim činjenicama i situacijama i drugima, ne samo Savjetu ministara. Dakle tu. Dobro. U redu.

Dalje. Nema prijavljenih.

Zaključujem ovu prvu tačku dnevnog reda.

Dakle prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, a to je

Ad.2. Zapisnik sa 28. i 29. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Ko se javlja za riječ?
Gospodin Đoko Pajić. Izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati, ja imam samo jednu kratku primjedbu na ovaj zapisnik na strani 7. pod tačkom 23. Prijedlog zakona o Društvu crvenog krsta Bosne i Hercegovine, prvo čitanje, ja sam tada uzeo riječ i dao sam određeni prijedlog, odnosno svoje mišljenje o tom zakonu. Međutim, ovdje ne stoji da sam uopšte učestvovao u tome. Znači neko ko vodi zapisnik po svim tačkama dnevnog reda, treba to da konstatuje i da to u zapisnik bude unešeno. Eto toliko.

Strana 7. tačka 23. Prijedlog zakona o Društvu crvenog krsta Bosne i Hercegovine.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro. Više nema prijavljenih.

Dakle mi ćemo sada se izjasniti o ovom zapisniku, a unjeće se primjedba u zapisnik sa ove današnje sjednice.

Otvaram glasanje.

- 11 za, 2 uzdržana.

Konstatujem da je zakon usvojen, zapisnik, pardon, ne zakon.

Znači konstatujem da su usvojeni zapisnici sa 28. i 29. sjednice Doma naroda.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to je

Ad.3. Izvještaj Zajedničke komisije o usaglašavanju teksta Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine

Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije.

Po članu 95. Poslovnika moramo glasati o Izvještaju Zajedničke komisije oba doma.

Predstavnički dom je usvojio Izvještaj Zajedničke komisije na 44. sjednici održanoj 23. septembra 2004. godine.

Dakle otvaram glasanje.

- 13 za, dakle jednoglasno smo usvojili Izvještaj Zajedničke komisije.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda, a to je

Ad.4. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji za 2002. godinu

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Za riječ se javio Nade Radović, dakle predsjedavajući nadležne komisije. Izvolite.

NADE RADOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, cijenjene kolege, Komisija je za administrativno finansije poslove Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, prema članu 79. tačka 2. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je razmatrala Sporazum i jednoglasno ga usvojila na kome su bili prisutni i predstavnici Ministarstva finansija i trezora i predlaže Parlamentu, odnosno Domu naroda da ga usvoji.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Radoviću. Gospodin Hasan Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani predstavnici medija ja ću ovdje postaviti jednu dilemu, pošto sam već o ovome diskutirao, neću ponavljati da smatram da je nedopustivo da raspravljamo o ovom sporazumu a da nemamo predstavnika predlagača. U ovom slučaju za mene je predstavnik predlagača Vijeće ministara i iz razloga što je implementacija ovoga sporazuma na Vijeću ministara.

Dakle u, ja vas molim ako neko, ja imam ovdje verziju na ćirilici ovoga naslovnog dijela teksta, a dalje je latinica, pa prema tome, ako u ovim našim bosanskim jezicima ima drugih verzija i drugih podataka, ja ću zamoliti kolege da me popravite. Možda je štamparska greška. Ali ću dopustiti da kažem ovako. Kaže, citiram naslovnu stranicu koju je potpisao generalni sekretar Vijeća ministara Ranko Ninković, u kojoj kaže – Sporazum između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji za 2002. godinu. Druga rečenica kaže – Sporazum je potpisala mr Ljerka Marić, ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine u Sarajevu, 6 aprila 2004. godine. S poštovanjem.

A onda dalje kaže, sada piše dr Mladen Ivanić, Ministarstvo vanjskih poslova i piše – Predsjedništvu BiH pa kaže – dostavljam Nacrt odluke o ratifikaciji Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine ii Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji za 2002. godinu, zaključen u Sarajevu 6.4.2004. godine.

Podsjećam da je Predsjedništvo BiH na svojoj 25. sjednici održanoj 8.10.2003. godine usvojilo navedeni sporazum i za njegovo potpisivanje ovlastilo ministra finansija i trezora Ljerku Marić.

A sada čitam Sporazum sami koji u članu 2. stav 3. kaže, između ostalog – iznos iz člana 1. stav 1. tačka 3. biće obezbjeđen iz posebnih sredstava koja moraju biti isplaćena do 31.decembra 2002. godine.

Da se vratimo na član 1. stav 1. tačka 3. kaže ovako – doprinosa za finansiranje Projekta kreditni program za krizne regih, pod navodnicima u ukupnom iznosu od 4 miliona 500 hiljada eur-a, slovima četirilmilionapetstotina eur-a.

Dakle ovih 4 miliona 500 hiljada eur-a mora biti povučeno do 31 decembra 2002. godine. Kaže da su namjenjena za kreditni program za krizne regije.

Interesira me: - koje su krizne regije; koji je kreditni program; koliko je sredstava povučeno; ušto su utrošena; ko je provjerio da su utrošena u to ušto su utrošena; ko je potvrdio da su potrošena sva sredstva; koliko sredstava je povučeno; koliko sredstava nije povučeno i dalje, treba li pitanja, evo ja ću sačekati odgovore? Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala gospodinu Čengiću.
Javlja li se još neko za riječ?

Pošto nema predlagača, jel kako smo konstatovali, nema ko ni da odgovori na ova pitanja koje je kolega Čengiće postavio, a prihvatili smo, usvojili smo dnevni red, ja mogu dakle dati samo na glasanje, sobzirom da nema više prijavljenih diskutadata.

Otvoriću glasanje.
Dakle ko je za to, pardon. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Ovako, ako dadnete na glasanje, onda možemo imati dvije situacije. Jedna je da kolege koje imaju eventualno potrebu za odgovorom kao ja budu sumnjičavi, pošto nemaju odgovore i glasaju protiv.

Ako glasamo protiv ovog sporazuma u Domu naroda, to je vrlo loša poruka Saveznoj vladi, Savezne Republike Njemačke. Ako glasamo za, a nemamo odgovor na ova pitanja, onda ćemo u javnosti potvrditi da uopće nismo odgovorni prema trošenju javnih sredstava, prema obavezama Vlade Bosne i Hercegovine, odnosno Vijeća ministara kako se troše sredstva i da je vrlo lako moguće uzeti sredstva u 2002. godini, potrošiti ih u 2002. godini, potpisati sporazum o tim sredstvima u 2004. godini i onda to sve fino posuši Dom naroda ratifikacija Dom naroda i kaže da je to sve u redu, bez obzira što Dom naroda nije imao ni jedan jedini podatak o tome kako su pare potrošene.

Ja osobno ne želim biti ni u jednoj od ove dvije pozicije. VIsoko cijenim, kao što sam siguran da dijelim mišljenje svih nas ovdje i ulogom Vlade Republike Njemačke države prema Bosni i Hercegovini, pomoći koju imamo, saradnju ekonomsku koju imamo i smatram da moramo biti odgovorni.

S druge strane ja zaista ne, uopće ne tvrdim da je bilo ikakvog nedopuštenog ponašanja ili poslovanja sa ovim sredstvima. Ali nemam informacija na osnovu kojih mogu biti siguran da je to tako urađeno.

Iz tog razloga, ja mislim da je jedino rješenje mogućeg u ovom času da odložimo izjašnjavanje o ovoj tački i da je ostavimo za narednu sjednicu Doma, a da u

međuvremenu zatražimo da neko ko raspolaže informacijama i činjenicam o ovom pitanju bude prisutan. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću. Na tom tragu je i Kolegijum. Evo Nade Radović. Izvolite.

NADE RADOVIĆ

Pa ne mislim da budem advokat Savjeta ministra, niti Ministarstva finansija i trezora. Međutim, moramo biti svjesni činjenice da moramo imati povjerenje u one institucije koje mi biramo. Dakle ovdje je parlamentarna delegacija, odnosno naša delegacija iz prošlog saziva potpisala, znači moramo poštovati neki kontinuitet i bili su predstavnici jedne i druge vlade. Dakle usaglašene su prema onim informacijama koje smo mi dobili na komisiji, usaglašena su gdje su ta sredstva i koje su to krizne regije, odnosno krediti za krizne regije i povlačenje sredstava je do 31. decembra 2010. godine.

Ukoliko se neratifikuje, onda nema ništa od toga. Znači uslov za povlačenje je ratifikacija ovoga sporazuma. Ja se slažem sa gospodinom Hasanom da se mora imati informacija o svemu, posebno da mora imati DOM naroda, odnosno puna Parlamentarna skupština, međutim, ovim usvajanjem ne znači da mi nećemo tražiti da se podnese iscrpan izvještaj da li na neki način, ne samo ovih nego uopšte ukupnih zaduženja, jer ćemo imati na dnevnom redu i ukupna zaduženja Bosne i Hercegovine i mislim da nema razloga da ne možemo da ovo prihvatimo, a da ostavimo sebi prostora, a i obaveza nam je to da kaćemo sve nejasnoće i pojašnjenja po ovom i drugim kredititima koji su povučeni, a nismo bili upućeni u njihovo trošenje. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Gospodin Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Uvažavajući kolegu Nadeta, ali uvažavajući i činjenicu da mi imamo svega 6 dana, odnosno 5 dana do izbora, u mom dosadašnjem obraćanju ja nisam spominjao tu činjenicu, ali sada ću biti vrlo jasan, protekli saziv Vijeća ministara nije biran od moje stranke. Ne možete očekivati od mene da dadnem podršku, a da ne znam šta je bilo.

Poštujem kontinuitet i nemam ništa protiv toga. Ja ću umjesto te rasprave, samo vas podsjetiti, molim vas još jedanput na član 2. stav 3. u cjelosti koji glasi doslovce ovako- iznos iz člana 1. stav 1. tačka 3., a to je 4,5 miliona eur-a za krizne regije biće obezbjeđen iz posebnih sredstava koja moraju biti isplaćena do 31. decembra 2002. godine. Zbog toga će Vlada Savezne Republike Njemačke preko Kreditne banke za obnovu zajedno sa izabranim primaocima pravovremeno unarpijed provjeriti u kojoj mjeri će biti moguće da se to ostvari. Za iznos sredstava za koji eventualno nije sigurno da će još biti povučen prije tog datuma više ne važi obećanje dato 5. jula 2002. godine.

Obećanje je jedno, sporazum je drugo. Znači postojalo je neko obaćenja koje je bila osnova, poslije toga je napravljen sporazum.

Ponavljam, ne mislim da je išta urađeno nekorektno. Ali sobzirom da nemam konkretnu informacije o tome ne mogu se izjašnjavati. Nije dobro da dovodite mene osobno, možda još nekoga u situaciju da glasam za nešto što ne znam, ili istovremeno da glasam protiv sporazuma sa Saveznom Republikom Njemačkom što je neprihvatljivo, što je nezamislivo. Jer zapravo nama treba, ne samo ovaj, nego puno, puno drugih sporazuma sa Saveznom Republikom Njemačkom.

Dakle iz svih ovih razloga, ne mislim da smo mi uradili ništa loše, da smo poslali loš signal, ako jednostavno dođemo u poziciju da imamo odgovore i onda konačno donesemo odluku možda na narednoj sjednici za 7 dana, za ne znam koliko. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću. Gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Javio sam se za riječ vrlo kratko. Dakle zalažem se za čuvanje digniteta naših stalnih tijela u ovom domu. Ako je mjerodavna komisija zauzela stajalište i predložila Dom uda se dadne suglasnost za ratificiranje ovog sporazuma, ja to želim poštovati.

Uz svo uvažavanje svega ovoga što smo čuli od uvaženog kolege Čengića, predložio bih da prihvatimo i izvješće komisije, dadnemo suglasnost za ratificiranje ovoga akta, a sva ova pitanja i sve ove dileme koje smo čuli od gospodina Čengića da uputimo kao pitanje i zatražimo u nekom kratkom, dakle to je moje mišljenje, da zatražimo u najkraćem roku odgovore na ova pitanja. Očito je potpuno jasno na koju adresu i zbor čega je upućeno sve ovo od strane gospodina Čengića. I on na to ima pravo. Ali mislim da bi neprihvatanje izvješća komisije i ne davanje suglasnosti za ratificiranje ovog sporazuma graničilo sa ekscesom diplomatskim sa Saveznom Republikom Njemačkom. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala kolegi Filipoviću. Želi li još neko govoriti?

Evo Kolegij izlazi sa prijedlogom dakle da se mi izjasnimo o ovom sporazumu, a po usvajanju sporazuma da predložimo zaključak da se pojasne sva ova pitanja o kojima je govorio gospodin Čengić.

Dakle ću ja ću ovo što sam rekao da je prijedlog Kolegijuma kako ću dalje nastaviti i dajem, otvaram glasanje o ratifikaciji ovog sporazuma.

Možete glasati sad.

- 9 za, 3 uzdržana, 1 protiv.

Dakle Dom naroda je dao saglasnost za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji za 2002. godinu.

I zaključak ovaj koji sam pomenuo maloprije, dakle da zatražimo od Savjeta ministara odgovor šta je realizovano od ovih sredstava do sada. Možda ćemo, formulisati ćemo ga svakako malo bolje, ali u tom smislu da bude pitanje zašto su dakle utrošena sredstva iz ovog programa.

Dakle, staviću na glasanje ovaj zaključak.

Ko je za da uputimo ovaj zaključak?

- 12 za, 1 protiv.

Dakle usvojen je ovaj zaključak. Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Dakle ja sam glasao protiv i prvi i drugi put iz vrlo jasnog razloga. Smatram da principijelno moramo zauzeti stav o tome kako ćemo raditi. Poštujem svako tijelo ovoga doma i Parlamentarne skupštine, ali ne mislim da je put da mi branimo od nečega što ne postoji, nemamo od čega braniti komisiju u odnosu na ova pitanja koja postoje.

Mislim da konačno moramo doći u poziciju da razgovaramo otvoreno da radi svako svoj posao i da javnost i Parlamentarna skuptšina ima priliku da dobije potrebne informacije prije donošenja odluka. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, to je

Ad.5. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o osnivanju Savjeta za carinsku saradnju

Izveštaj nadležne komisije ste dobili.

Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju tog sporazuma na 44. sjednici održanoj 23. septembra 2004. godine.

Otvaram raspravu.

Gospodin Čengiće. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku je razmatrala ovaj sporazum, konvenciju i suočila se je sa problemom nepostojanja predstavnika predlagača.

Obaviještena je da je razlog za to što generalni sekretar Vijeća ministara tumači i smatra da je predstavnik predlagača, u ovom slučaju i inače u slučaju konvencija o međunarodnim sporazuma Predsjedništvo BiH, a ne i u Vijeću ministara, pa je on odbio poslati predstavnike Vijeća ministara.

Naša komisija je razmatrala ovo pitanje i zauzela je dva stava. Izjasnila se da dadne prijedlog Domu da dadne saglasnost na ovu konvenciju i istovremeno je zauzela stav da zatraži od Kolegija Doma da riješi pitanje u razgovoru i u konsultacijama sa nadležnim organima da riješi pitanje ko je ovlašteni predlagač koji treba predstavljati ovakve dokumente na komisijama i Domu. Da li je to Predsjedništvo, ili Vijeće ministara? Čudno je da se ovakvo pitanje prvo postavlja od generalnog sekretara, a ne Vijeća ministara, što je zaista jako čudno. Mislim da je presedan da generalni sekretar tumači takva pitanja.

Drugo je čudno također jer se to pitanje postavlja sada, nakon godinu i po dana rad ovoga doma u ovom mandatu, odnosno više od godinu i po dana rada, skoro dvije godine, a da se u međuvremenu nije to pitanje postavljalo.

I treće naravno da je Komisija bila hendikepirana činjenicom da nije bilo predlagača kome bi se eventualno uputila pitanja. U tom smislu dakle Komisija je pripremila zaključke koje će uputiti Kolegiju u kojima će tražiti da se definira odgovor, ili pozicija ili riješi pitanje daljeg predlaganja predstavljanja predlagača na nadležnim komisijama. Evo sada vidim iz današnjeg stanja stvari i na samim sjednicama Doma. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću.
Ko se još javlja za riječ? Nema prijavljenih.

Ko je za to da se da saglasnost za ratifikaciju Konvencije o osnivanju Savjeta za carinsku saradnju?

Otvaram glasanje.
- 11 za, 1 uzdržan.

Dakle konstatujem da je data saglasnost za ratifikaciju Konvencije o osnivanju Savjeta za carinsku saradnju.

Prelazimo na šestu tačku današnjeg dnevnog reda, a to je

Ad.6. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o izmjenama Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save

Izvještaj nadležne komisije ste dobili.

Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 44. sjednici održanoj 23. septembra 2004. godine.

Otvaram raspravu.
Gospodin Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Dakle Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku kao nadležna komisija je razmatrala ovaj sporazum i suočila se sa istim problemom kao i u vezi sa ovom konvencijom koju smo maloprije prihvatili.

Sva, konstatacija o prisustvu predstavnika predlagača je ista i zaključci Komisije su isti, a što se tiče samog sadržaja ovoga sporazuma, dakle ovo je dopuna zapravo postojećem sporazumu o kome se prije svega, možda kao najvažniji definira pitanje depozitara sobzirom da smo mi ranije već kao Parlamentarna skupština dali saglasnost na ratifikaciju ovog sporazuma, sada se definira da je depozitar Vlada Republike Slovenije i obaveza svih potpisnica da dokumente o ratifikaciji i ostale dokumente dostave depozitaru, a on opet da obavijesti o daljem postupanju.

U ovom slučaju Komisija je, uz napomenu da nije bilo predstavnika predlagača dala prijedlog da se dadne saglasnost na ovaj sporazum odnosno ratificira.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću.
Da li se još neko javlja za riječ? Niko.

Dakle otvaram glasanje.
Ko je za to da se da saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma?
Možete sada glasati.
- 11 za, 1 uzdržan.

Dakle konstatujem da je data saglasnost za ratifikaciju.

Prelazim na sedmu tačku dnevnog reda, a to je

Ad.7. Zaključak kojeg Kolegijuma Doma naroda predlaže Domu naroda da se usvoji

Tekst Zaključka ste dobili.

Mislim da nemate na njemu otkucano obrazloženje, a obrazloženje zašto smo išli sa ovim zaključkom je, pošto je ovaj prijedlog zaključka u skladu sa rasporedom za usvajanje paketa za uspostavu Savjeta za ratne zločine, dakle da bi se uklopili u predviđene rokove, tako da se odmah po završetku ove ustavno-pravne komisije za isti dan planira održavanje i sjednice DOma naroda sa, na kom će biti ovo u dnevnom redu.

Dakle otvaram raspravu o Predlogu zaključka kojeg predlaže Kolegijum.
Niko se ne javlja za riječ. Otvaram glasanje.
Gospodin Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Dakle kao što vam je svima poznato mi smo na prošloj sjednici Doma imali prijedlog da se ovi zakoni razmatraju po članu 100. znači bez mogućnosti ulaganja amandmana. Donjeli smo kao Dom odluku da većinom glasova da se to ipak promjeni da ide po skraćenom postupku po članu 99. i očekivali smo prijedlog i mišljenje Vijeća ministara.

Ono što je ovdje pred nama jeste prijedlog da faktički u narednih par dana donesemo ove zakone koji su izuzetno važni. Što se mene osobno tiče smatram da je pitanje odgovornosti za ratne zločine. Neupitno je da je odgovornost na državi Bosni i Hercegovini i njezinim institucijama da se brine za provođenje tih obaveza neupitna i trajna dok se ne završi proces.

U tom smislu mislim da smo već izgubili vrijeme kada je u pitanju pridruživanje Partnerstvu za mir jer nismo ispunili određene obaveze iz ovih zadataka. Evo sada imamo i druge. Barem je pitanje odgovornosti ili provođenja odgovornosti za ratne zločine političko pitanje, ali je ono prije svega pravno. Sada sa ovim setom zakona mi želimo urediti ovo pitanje i ovo područje.

Postavlja se ipak pitanje da li rješenja koja se nude ovdje jesu rješenja koja će omogućiti pravno i neovisno dakle, pravno utemeljeno, pravedno, neovisno suđenje ili mogu dovesti u situaciju da se pojedini slučajevi, a možda i čitav proces počne politizirati do mjere, ne samo da pojedini slučajevi dobiju politički karakter, nego da prerastu u relacije koje će imati političke implikacije i u širim odnosima unutar Bosne i Hercegovine.

Dakle, kako se to ne bi dogodilo, očito je potrebno da ovo zakonodavstvo ili ova rješenja budu tako postavljena da budu pravno utemeljena i da budu prihvatljiva, dakle da budu prepoznatljiva u odnosu na pravno uređene države i međunarodno pravo, a prije svega da izbjegnu volonterizam. Neka rješenja koja se ovdje nalaze mogu biti sporna sa više stanovišta od činjenice da se postavlja pitanje šta će biti sa vremenom koji je neko već proveo u pritvoru, ili od činjenice šta će biti sa vremenom koje je neko proveo u pritvoru, a možda je čak i oslobođen od dalje odgovornosti do pitanja na koji način i kojom procedurom će biti birani sudije i advokati, sudije, tužioci, pa čak i advokati, ili do pitanja na koji način će se rješavati procedura samoga suda.

Ovdje se naravno postavlja i pitanje da li smo dovoljno jasno postavili jednu činjenicu da smo mi pravna zemlja, da smo zemlja koja je već članica Vijeća Evrope, da smo zemlja koja želi početi pregovore sa Evropskom komisijom o pridruživanju, a potom i postati punopravan član Evropske zajednice. Proces o kome govorimo izvođenja

odgovornih za zlatne zločine pred sud će trajati više godina, sasvim sigurno. Dakle postavlja se pitanje hoćemo li mi urediti ovo područje na takav način da to ne bude prepoznatljivo po međunarodnim standardima ili čak da bude suprotno međunarodnim standardima. Hoćemo li konačno možda donjeti odluke po kojima će nadležno, zakonodavnu nadležnost prenjeti na sudske instance.

Sve su to vrlo ozbiljna pitanja. I iz tog razloga s jedne strane i iz razloga činjenice da smo u posljednjoj sedmici predizborne kampanje za općinske izbore, koji jesu važni za građane ove države, jesu važne za sve općine, jesu važni za političke partije koje se nalaze ovdje u ovom parlamentu. Imam dojam da je ovo dinamiziranje u pokušaju dinamiziranja prema kraju ovog mjeseca ili ove sedmice zapravo jedna vrsta politiziranja ovog pitanja. Ovo pitanje je neuporedivo ozbiljnije od pitanja općinskih izbora i neuporedivo ozbiljnije od pitanja 30. septembra 2004. godine.

Da zaključim, apsolutno sam za to da svako ko je počinio ili ko je osumnjičen za ratni zločin odgovara. On mora imati priliku da bude odgovoran pred objektivnim i pravednim sudom po zakonito utvrđenoj i pravednoj proceduri koja će biti utemeljena na Ustavu Bosne i Hercegovine, ali i međunarodnim krivičnim i drugim normama. U tom smislu smatram da je puno važnije da dobijemo kvalitetne zakone koji će omogućiti da ovaj proces teče u skladu sa pravnim standardima, svjetskim i domaćim i osigurati da ne bude mogućnosti politiziranja ni pojedinog slučaja, a kamo li čitavog procesa.

Iz tog razloga smatram da je važno da omogućimo vrijeme i uvjete za rad komisije koja će eventualne amandmane razmotriti i naći kvalitetna rješenja. I istovremeno smatram da je važno da uvažene kolege imaju priliku, nakon što komisija završi svoj rad, u slučaju da bude amandmana da imaju priliku vidjeti koji su amandmani prihvaćeni, koji nisu, tako da imaju priliku eventualno promisliti i uložiti amandmane koji nisu prošli, ili naći argumente, ili eventualno ako se pojave nove okolnosti osigurati zadovoljavajuće amandmane.

Iz tog razloga smatram da je važno da komisija uradi svoj posao i mislim da bi bilo dobro da se sporazumijemo u jednoj stvari. Ako komisija misli da ima dovoljno vremena do četvrtka da pripremi amandmane i da u četvrtak uradi posao, ja podržavam to. Nisam siguran da bi bilo dobro da isti taj četvrtak onog časa kada komisija završi rad, da imamo sjednicu Doma, a pogotovo bi bilo loše da sada odmah kažemo da komisija radi od 10, a Dom od 12. Dakle to bi za mene bilo nedopustivo ako mi ograničimo vrijeme u kome će raditi komisija. Ako se još dogodi da imamo situaciju koju imamo danas da na komisiji ne budu predstavnici predlagača, onda imamo pogotovo problematičnu situaciju.

Iz tog razloga podržavam prijedlog koji je dat u pisanoj formi Kolegiju, uz dodatni prijedlog da nakon što komisija završi svoj rad Kolegij odluči od Domu, o datumu održavanja sjednice. Dakle, ne prije toga, jer komisija može raditi sat, a može raditi šest sati. Komisija može raditi danas, a može odlučiti da nastavi sutra. Mi smo imali takvih slučajeva u više komisija, uključujući i moju. Dakle, mislim da je jako važno da komisija uradi svoj posao profesionalno, kvalitetno i da ga uradi na način da imamo dakle

jasne stavove da ne dođemo u situaciju da promjenom jednog ili dva amandmana dobijemo zakon koji će biti kontradiktoran sam sebi u nekim rješenjima i da poslije toga kada dobijemo stavove komisije onda idemo u raspravu na Domu, koja može biti onog časa kada smo za to spremni. Da li je to četvrtak, da li je petak, naredni ponedjeljak itd. to je ono za što mislim da bi trebao Kolegij da odluči nakon što ima stavove komisije. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala kolegi Čengiću na njegovom prijedlogu.

Javlja li se još neko za diskusiju po ovoj tački dnevnog reda? Gospodin jeste li. Nisam vidio dugme.

Dakle zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Mi imamo dakle prijedlog zaključka kojeg je predložio Kolegijum i izjasnićemo se sada o njemu. Koji je napisan, prijedlog zaključka, uz obrazloženje koje sam vam pročitao. Znači iz kojih razloga je to.

Dakle, pošto je Prijedlog zaključka u skladu sa rasporedom za usvajanje paketa za uspostavu Savjeta za ratne zločine.

Hoćete se javiti za riječ?

OSMAN BRKA

Mogu li samo malo. Izvinjavam se. Ovdje imamo pisani prijedlog samo za rad komisije u četvrtak. I o pisanom, o tome se izjašnjavamo.

GORAN MILOJEVIĆ

Da. Da, da.

OSMAN BRKA

U redu. Dobro. Ništa više.

GORAN MILOJEVIĆ

Tako je, tako je. Glasamo za Prijedlog zaključka.

Otvaram glasanje.

- 13 za, jednoglasno dakle je usvojen zaključak Doma.

Naredna sjednica Doma naroda biće zakazana u skladu sa odlukom Kolegijuma, a Kolegijum se već usaglasio u vezi sa tim pitanjem i sjednica će dakle biti u četvrtak u 12 časova.

Dobićete dnevni red u toku današnjeg dana, sada, evo odmah da se podjeli.

Zaključujem sjednicu.

Sjednica je završila sa radom 14,50 sati.